

Ord hållna på Ukrainas konstitutionsdag den 28 juni 2023 i den gode herden kyrka, Helsingborg

Idag den 28 juni firas Ukrainas konstitutionsdag som började gälla just den 28 juni, året 1997. Denna dag har människor firat i Ukraina i 26 år – och sedan år 2022 då Ryssland invaderade Ukraina firas denna dag i hela världen, av oerhört många och av allt fler människor.

Också vi i Helsingborg tillhör dessa människor – och som Jesus säger enligt evangelisten Lukas (Lukas 19:40): Tystnar de trogna så kommer stenarna att ropa.

Varje land ska ha en konstitution – och det latinska ordet betyder fastställd ordning – och det som fastställs i en konstitution är ordningen mellan makt av olika slag, lagar, rättskipning, domstolar och rättigheter.

Det ligger i begreppet *konstitution*, att det ska vara en god transparent ordning mellan dessa, och att folkets vilja tar sig uttryck i hur ett land fungerar.

På samma sätt som varje familj har en konstitution som innebär att föräldrar aldrig får våldföra sig på sina barn, blunda för det som drabbar deras barn, överge sina barn eller ljuga för sina barn.

När så sker i ett land sätts de mänskliga rättigheterna ur spel – alltså statens skyldigheter gentemot de egna medborgarna. Så sker idag på ett flertal ställen i världen, att landets ledare våldför sig på sina egna, blundar för det som drabbar medborgarna i det egna landet, och överger sina medborgare och ljuger för dem. Det finns därför all anledning att hela tiden tala om de mänskliga rättigheterna – för den enskilde, om än så i miljontal, är alltid i underläge mot staten.

När stater bryter mot de mänskliga rättigheterna – alltså våldför sig på sina egna medborgare och ljuger för dem – öppnas också dörren för att bryta mot folkrätten.

Det är det som sker i Europa idag – Ukraina är orättfärdigt invaderat, och varje dag rapporteras om Rysslands brott mot folkrätten, krigsbrott mot människor och mot institutioner i Ukraina.

Idag, här inne i kyrkan och i trädgården alldeles strax, firar vi Ukrainas konstitutionsdag för att Ukraina är ett suveränt land, ett oberoende land, ett land som kämpar för att göra gott för sina medborgare, följa de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter, och göra fred med världen.

Vi firar genom att

- **hålla Ukrainas flagga högt,**
- **sjunga sånger om frihet,**
- **tänka på alla som skadats och dödats,**
- **gråta med dem som behöver tröst och livsmod**
- **bestämma oss för att dela framtid med Ukraina**
- **i attityd, bön och agerande ta avstånd från rå obarmhärtig fegt följsam stöveltramps religiositet och ideologi var den än visar sig.**

Kristian Lillö, kyrkoherde Svenska kyrkan Helsingborg

Strax efter vår gemensamma måltid på Den gode herdens kyrka dansade och sjöng de ukrainska barnen i trädgården för oss alla församlade. De sjöng traditionella sånger och till inspelat ljud av flyglarmet över Ukraina (som den 7 juni i år då samtliga 24 regioner samtidigt blåste i sina flyglarm). I en sång med dans blev barnens stråhattar lagda på marken som alltför konkreta symboler

för oskyldiga stupade civila. I en dans torkade barnen bort sina tårar från gråtet ansikte – och aldrig har något känts så äkta och som om det blivit en vana, inte något man gör som en övertagen gest och då oftast överdrivet.

Nu några ord ur den bön vi bad på både ukrainska och svenska med ett sjunget omkväde på ukrainska i Den gode herdens kyrkas trädgård:

Gud, låt kriget få ett slut...Låt flyglarmen tystna...Kom med fred och försoning...kom till människors räddning...Ge förstånd åt dem som orsakar krig, och uthållighet i vår kamp för det goda. Amen